



Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Projekt:

KAS 82 - RASTLINSKI PREHRANSKI DODATEK ZA ČEBELE

Vodilni partner:

Združenje za prenos znanja na podeželju

Partnerji v projektu:

- **UNIVERZA V LJUBLJANI, Biotehniška fakulteta**
- **KGZS - ZAVOD LJ**
- **BIOTEHNIŠKI IZOBRAŽEVALNI CENTER LJUBLJANA**
- **MBvision, d. o. o.**
- **ZPC, zeliščno posestvo Cvetka, d. o. o.**
- **ALBATROS-PRO d. o. o.**
- **TS KOŠALE ROMAN s. p.**
- **KMG LOJZE KERIN**
- **KMG DAMIR LOVRIĆ**
- **KMG BLAŽ RADEJ**
- **KMG LEON ZEMLJIČ**
- **KMG MIHA METELKO**

Odločba o pravici do sredstev:

št. 33117-21/2023/4, z dne 11. 12. 2023

Vrednost projekta (z DDV):

83.588,29 evra

Vrednost sofinanciranja:

74.997,54 evra

Trajanje projekta:

december 2023 – december 2024

Opis operacije:

S pojavitvijo podnebnih sprememb in vse pogostejšimi ekstremnimi vremenskimi pojavi v kmetijstvu in čebelarstvu zaznavamo zaostrovanje razmer v panogi. V zadnjih osmih letih so imeli čebelarji v petih letih drastično nizke donose medu, kar se že odraža v številu panjev medonosnih čebel. Čebele so najpomembnejši oprasovalci kmetijske kulturne krajine, saj je več kot dve tretjini vseh kmetijskih pridelkov vezanih na njihov servis oprasovanja.

V zadnjih letih zaradi podnebnih sprememb v čebelarstvu postajajo velik izziv prebavne težave čebel. Pogosto se pojavljajo nosema ali druge zastupitve prebavnega traka. Večina čebelarjev za zimsko in spomladansko krmljenje še vedno uporablja sladkorno raztopino, ki pa zaradi potrebe predelave disaharida v monosaharide dodatno oslabi imunski sistem prebavil čebele.

Nekateri starejši viri navajajo izvlečke pelina in borovih vršičkov kot možno prehransko dopolnilo za čebele, ki bi težave s prebavnim trakom omilili oz. v celoti odpravili. Na trgu obstaja več zeliščnih čajev, kar pa za uporabo v čebelarstvu ni primerno. S kuhanjem se namreč učinkovine zelišč denaturirajo in deloma ali v celoti uničijo.

V projektu bomo testirali novo tehnologijo pridobivanja učinkovin zelišč s pripravo raztopine zelišč pelina, borovih vršičkov, česna in drugih sestavin v etanolu po nizkotemperaturni metodi.

Cilj:

Splošni cilj projekta je trajnostno ohranjanje naravnega okolja oz. specifične strukture kmetijske kulturne krajine in proizvodnega potenciala kmetijskih površin. Zagotoviti želimo ohranjanje oz. okrepitev prehranske varnosti ter raznolikega naravnega okolja s potencialom za razvoj drugih dejavnosti na podeželju.

Cilj projekta je ohranjanje ekosistemske vloge, ki jo opravljajo čebele v kmetijstvu. Zato je treba prilagoditi obstoječo prehrano, ki povzroča veliko starostnih poškodb pri čebelah in ne zagotavlja odpornosti čebelje družine na pogosto pojavljanje ekstremnega vremena in druge podnebne spremembe.

Glavne dejavnosti za doseganje ciljev:

V sklopu projekta bomo obudili in nadgradili prehranski dodatek za čebele KAS in izvedli aktivnosti praktičnih preizkusov ter podporne aktivnosti za diseminacijo projekta:

- praktični preizkus na kmetijah,
- analiza izvedljivosti prenosa novega proizvoda v prakso,
- predstavitveni video,
- demonstracije pridobljenega znanja na kmetiji,
- strokovna ekskurzija za dijake s področja kmetijstva,
- delavnice za kmetije,
- delavnica za kmetijske svetovalce,
- objave v tiskanem mediju, na spletu in družabnih omrežjih,
- informiranje preko elektronske in običajne pošte.

Rezultati:

Donos projekta bo razvita tehnologija in njen praktični preizkus za prehransko dopolnilo za čebele, sestavljeno iz sestavin s pomočjo postopkov, prilagojenih biologiji čebele. Ob želenih učinkih prehranskega dopolnila pričakujemo boljšo odpornost čebelje družine na podnebne spremembe, večji delež iznimljenih čebel, hitrejši spomladanski razvoj ter ohranjanje staleža medonosne čebele. Z uporabo prehranskega dopolnila se bo namreč izboljšala produktivnost in rentabilnost čebelarjenja.

Povezava med namenom spletne strani in virom sofinanciranja:

Združenje za prenos znanja na podeželju, vodilni partner, združuje fizične osebe, zaposlene na fakultetah, šolah, visoko izobražene zaposlene v zagonskih podjetjih, v razvoju visokotehnoloških podjetij, v komerciali, v razvojnih jedrih, in sicer z namenom ustvarjanja vezi med teoretično

znanstvenoraziskovalno in strokovno sfero ter praktično uporabo znanja med kmeti oz. podeželani. V partnerstvu se osredotoča na prenos znanja med kmetijami.

BIC LJUBLJANA je eden izmed največjih šolskih centrov v Sloveniji. V okviru srednješolskih in višješolskih izobraževalnih programov omogoča dijakom, študentom in odraslim udeležencem poleg splošnih pridobiti tudi strokovna znanja in kompetence s področij veterine, živilstva in prehrane, biotehnologije, naravovarstva ter gostinstva in turizma. V projektne partnerstvu se osredotoča na izvedbo projekta in prenos znanja na udeležence izobraževalnih programov s področja kmetijstva.

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta je osrednja pedagoška in raziskovalna ustanova na področju ved o živi naravi (biologija, mikrobiologija) ter kmetijstva, gozdarstva in ribištva (gozdarstvo, zootehnika, agronomija) in z njimi povezanih proizvodnih tehnologij (lesarstvo, živilstvo, biotehnologija). V projektne partnerstvu se osredotoča na pripravo analize izvedljivosti prenosa novega proizvoda v prakso na ravni kmetijskega gospodarstva.

KGZS - ZAVOD LJ je del javne službe kmetijskega svetovanja in izvaja prenos znanja na območju osrednjega dela Slovenije, v 38 občinah. Preko svoje mreže terenskih kmetijskih svetovalcev zagotavlja neposreden stik s kmetijami, v partnerstvu pa se osredotoča na prenos znanja med kmetijskimi svetovalci in kmetijami.

ALBATROS-PRO d. o. o. je razvojno podjetje za projektiranje, izdelavo naprav in strojev po naročilu, za avtomatizacijo različnih tehnoloških postopkov v avtomobilski industriji, sanitarni tehniki, kozmetiki ipd. Svojim parterjem ponujajo celovite rešitve za organizacije delovnih procesov in široko paleto namenskih strojev in naprav za avtomatizacijo različnih tehnoloških postopkov. V projektu se osredotočajo na filtriranje zeliščnih izvlečkov prehranskega dopolnila za čebele.

ZPC, zeliščno posestvo Cvetka, d. o. o., je vodilno slovensko podjetje v ponudbi naravne kozmetike in se ponaša s certifikatoma kontrolne organizacije Bio kozmetika in Naravna kozmetika z bio sestavinami. Na posestvu gojijo več kot 60 različnih vrst zelišč, iz katerih pripravljajo izvlečke in jih uporabljajo v svojih proizvodih. V projektu je njihova vloga osredotočena na pripravo izvlečkov zelišč za prehransko dopolnilo za čebele.

Podjetje MBvision, d. o. o., se v projektne partnerstvu osredotoča na video predstavitev projekta, scenarij, na zajem video in avdio vsebin, montažo in video produkcijo.

Ekološka čebelarja Metelko in Košale ter konvencionalna čebelarja Lovrić in Zemljič bodo sodelovali pri praktičnem preizkusu prehranskega dodatka za čebele na kmetiji, kmetiji Kerin in Radej pa pri praktičnem preizkusu v procesu predelave in filtriranja zeliščnih izvlečkov.

Povezavi:

- spletna stran Evropske komisije, namenjena Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development>,
- spletna stran PRP 2014-2020: <http://www.program-podezelja.si/>.